

אינטרנט תמונות קבוצות חדשות עד»

חיפוש מתקדם
העדפות
כלי שפה

תערוכת: ישראל, הושי, אתר

חיפוש ב-Google | יותר מאל ממשל

הפיש: אינטרנט הפיש בעברית הפיש מישראל

התרבות הישראלית מצאה קיוון

ביום עצמאותה ה-60 של מדינת ישראל יושק פורטל אינטרנט חדשני על מגוון פניה של החברה הישראלית, שיתעדכן מדי יום וישמש מוקד לפעילויות חינוכיות ותרבותיות. יזמה זו, של פרופ' עוז אלמוג וד"ר תמר אלמוג, מתעתדת להיות הדבר החם ביותר ברשת והיא תיתן מענה חינוכי, תרבותי, ציבורי ועסקי

פיקציה וכיום ה-2.0 WEB שועט ובוט.

אחד התחומים החמים ביותר ברשת הוא תחום החיפוש. עם זאת, ברור לכולם שעדיין קיימת בעיה במציאת תכנים ממוקדים. קחו למשל את נושא התרבות. בעולם העסקים לנושא התרבות השיבות קונקרטי. כל נסיעת עסקים עסקית, כל מו"מ עם גורם כלשהו מהייבים לימוד מעמיק של השותפים העסקיים והנפשות הפועלות, גם כשמדובר כאן בתוך עמנו. אלא שלא תמיד אנחנו מסוגלים לאתר חומר על האחר. אפילו אנחנו, הישראלים, לא מכירים את עצמנו באופן מובהק. כך למשל תנסו למצוא במקום אחד כמה תלמידים לומדים

התנפצות בועת ההיי-טק בשנת 2000 הותירה ספק באשר להיתכנותה של רשת האינטרנט. בועת הרוט קום הפכה לרוט כלום ונדמה שכלכלה ורשת אינטרנט לא הולכים ביחד. ואולם, בשנתיים האחרונות ברור לכולם כי מדובר בפיקציה. חברות אינטרנט רבות (גוגל בראשן) הוכיחו לעולם, כי ה-WEB אינו

פרופ' עוז אלמוג: "הבורות התרבותית - שיסודה בתיעוד לקוי ובחוסר הפצת מידע - מחזקת דעות קדומות ומרדדת את השיח החברתי. גם אומות העולם מביטות עלינו בעל ישות הומוגנית ואינן מודעות להבדלים - מקצתם תהומיים. באמצעות האינטרנט ניתן לתת ביטוי לכל מרכיבי החברה הישראלית ולגרום לכך שאנשים מישראל והעולם ייחשפו אליה ויכירו אותה בצורה מעמיקה יותר"

בורות תרבותית

בשיחה עם פרופ' נדב לירון, מנכ"ל מוסד שמואל נאמן, פרופ' עוז אלמוג וד"ר תמר אלמוג הם מדברים על המיזם והרעיון שמסתתר מאחורי מדריך תרבות מקוון. מה הרעיון שמפתח מאחורי המיזם ומה הקשר של מוסד שמואל נאמן לנושא?

פרופ' עוז אלמוג: "מרכיב לדבר על 'הישראלי' בהא הידיעה, אך בפועל אין 'ישראלי' אחד, אלא גוונים שונים של ישראליות: ישראלית-דתית לאומית, ישראלית-רוסית, ישראלית-דרוזית, ישראלית-חרדית, ישראלית-מוסלמית, ישראלית-נוצרית, ישראלית-קטוצניק וכך הלאה. אנחנו מכירים את הישראליות המשותפת לכולנו - זו הנוצרת מהאקלים והגיאוגרפיה המקומית, מהטראומות ההיסטוריות שחווינו ביחד (מלחמות, משברים כלכליים וכו'), מהשפה העברית וממוצרי היסוד שאותם צורכת רוב האוכלוסייה (מזון, ריהוט, תחבורה, תקשורת וכו'). אך את הצד השני של 'מקף הזהות' אנחנו בקושי מכירים.

"הבורות התרבותית - שיסודה בתיעוד לקוי ובחוסר הפצת מידע - מחזקת דעות קדומות ומרדדת את השיח החברתי. גם אומות העולם מביטות עלינו כעל ישות הומוגנית ואינן מודעות להבדלים - מקצתם תהומיים - הקיימים בין התרבויות השונות במדינת ישראל. לכן על מנת לתת ביטוי לרב תרבותיות (כמדינה, בחינוך, בהלוקת המשאבים לתרבות) אנו חייבים קודם כל להכיר את תת התרבויות המרכיבות את החברה הישראלית. באמצעות האינטרנט ניתן לתת ביטוי לכל מרכיבי החברה הישראלית ולגרום לכך שאנשים מישראל והעולם ייחשפו אליה ויכירו אותה בצורה מעמיקה יותר. כבר יצרנו קשרים עם גורמי הסברה שונים של ישראל."

פרופ' נדב לירון: "אני סבור שלא ניתן לנהל מדיניות ציבורית אחראית ותורמת ללא מידע רחב ומקיף על הציבור הישראלי. מוסד שמואל נאמן שעוסק במדיניות ציבורית בתחומים שונים ומגוונים מבין את החשיבות שיש בהכרת הפאן האנושי והבנת התרבות הישראלית. הפורטל יהווה את מאגר המידע המקיף ביותר על החברה הישראלית. גופים שונים בארץ הן בישראל והן בעולם - פרטיים וציבוריים - יוכלו להיעזר במידע הזה כדי לתכנן וליישם פרויקטים מגוונים."

לדברי פרופ' לירון, מידע על 'האחר' הוא אחד האמצעים היעילים להפחתת דעות קדומות ועוינות בין קבוצות ולקירוב לבבות. הפורטל יאפשר לכל אזרח להכיר תרבויות שכנות ויצור תחושה של שותפות במדינה.

עידן עופר תרם

מי השקיע בפרויקט ועל איזה סכומים מדובר?

פרופ' עוז אלמוג: "המימון הראשוני לתשתית המחקר ניתנה ע"י Unesco; המוצעה להשכלה גבוהה (הפרויקט זכה בפרס פיתוח כלי טכנולוגי להדרכה נתמכת מחשב); תקציבי מחקר אישיים שלי ושל עוז, ולאחרונה גם 'החברה לישראל'. עידן עופר, יו"ר

במסגרת עמותת 'מופת', שהוקמה בארץ על ידי עולי ברה"מ לשעבר; מיהם בני המעמד הבינוני החדש; במה נבדלים מנהגי התפילה של חסידי ברסלב מאלה של חסידי חב"ד; מה הכיבוד האופייני המוגש לאורחים ב'דיוואן' הדרוזי; מה מייחד את הג'ה'ס'יגד' שחוגגים עולי אתיופיה; מדוע בקרב מחנה 'הכיפות הסרוגות' יש מגוון כה רחב של כיסויי ראש; כמה עיתונים בשפה הערבית יוצאים לאור בארץ ומיהם קהלי הקוראים; מה מאפיין את טקס החתונה של חברי התנועה הרפורמית בישראל; בכמה קיבוצים עדיין סועדים בחדר אוכל משותף ועוד. סביר להניח שלא תצליחו למצוא מענה לשאלות אלה כמו גם לשאלות נוספות בבות על החברה הישראלית, ומבחינת עולם העסקים יש לכך חשיבות מרעפת.

מרכז מידע מקוון

קחו למשל את משרדי הפרסום וחקר השוק. הם אמנם מוכוונים מחקר סוציולוגי, אבל אין להם לא את הכלים, לא את התקציבים ולא את הזמן להשיג חומר מעמיק ומקיף שעוסק בקודים וברגישויות בעולם האינטרמי, היומיומי של הפרט. הם עצמם נזקקים למערכת מדעית שתאסוף עבורם אינפורמציה ממקורות שאין לגביהם מחקר שוק, כמו סרטים, ראיונות אישיים, תצלומים של בתים ומקומות אחרים. מכיוון שכך, ומכיוון שרובנו יודעים מעט מאוד על המורשת התרבותית, סגנון החיים ותפישות העולם האופייניים לקבוצות שונות במדינת ישראל, החליטו הווג פרופ' עוז אלמוג, מהחוג ללימודי א", באוניברסיטת חיפה, בשיתוף ד"ר תמר אלמוג, מהפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה, ובשיתוף עם מוסד שמואל נאמן בטכניון, שבעצם מוביל את היוזמה והוא הבעלים שלה, להקים מרכז מידע מקוון על החברה הישראלית, שיספק מידע מקיף ועדכני על סגנונות חיים ותרבויות בישראל.

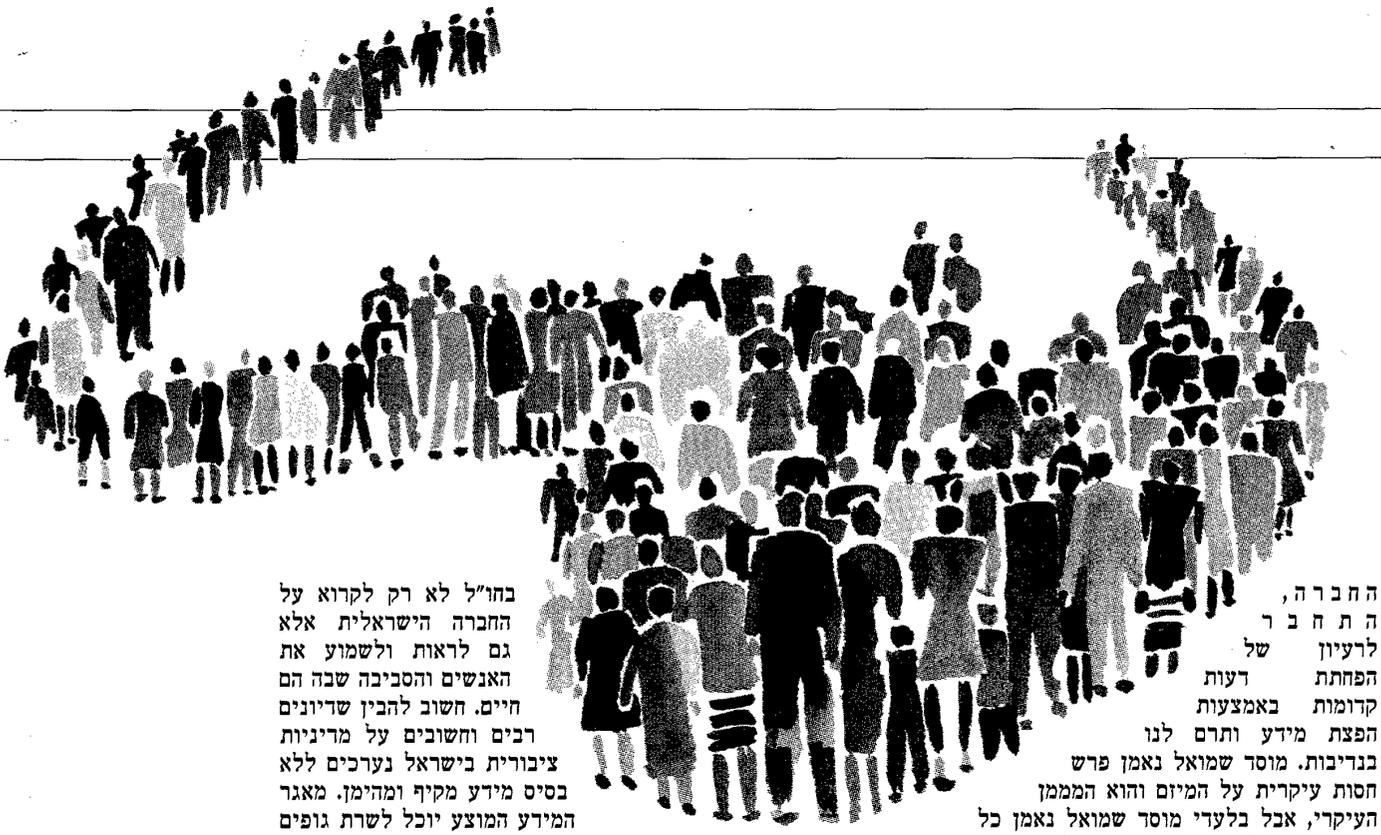
"מדובר במתנת יום הולדת 60 למדינת ישראל, כך שהאתר יושק ביום העצמאות של המדינה, בחודש מאי 2008, כשגולת הכותרת של המרכז תהיה בניית מדריך מקוון (פורטל אינטרנט חדשני) על מגוון פניה של החברה הישראלית, שיתעדכן מדי יום וישמש מוקד לפעילויות חינוכיות, תרבותיות ואף עסקיות. אנחנו בעצם מקימים מערכת שמלקטת מכל מקור מידע אפשרי אינפורמציה ושעושה חיתוכי מידע, מאמתת ומאתרת נתונים שאחרים לא מצליחים לאתר, כי אין להם את הזמן או היכולת. מדובר במערכת אינטרנטית שמאפשרת תרבות איסוף מידע בזכות העובדה שהמידע פתוח לציבור והציבור מוזמן להוסיף מידע, לתקן ולאתר מגמות וטרנדים בזמן אמת", מסבירים הווג אלמוג.

פרופ' נדב לירון

פרופ' עוז אלמוג

החברה, התחרות של הרעיון הפחתת דעות קדומות באמצעות הפצת מידע ותרם לנו בנדיבות. מוסד שמואל נאמן פרש חסות עיקרית על המיזם והוא המממן העיקרי, אבל בלעדי מוסד שמואל נאמן כל הפרויקט הזה לא היה יוצא אל הפועל, שכן הוא המשקיע העיקרי והוא זה שמפעיל את הפרויקט.

מה יכלול המדריך המקוון?
ד"ר תמר אלמוג: "מידע טקסטואלי מקיף, יידידותי לקורא ועדכני. גלריה וקישורים (links) לתמונות וסרטונים על אנשים, מקומות ואירועים היסטוריים לתרבות הישראלית, כאשר מאגר התמונות והסרטונים ייבנה על ידי צוות המרכז ובסיוע קהל הגולשים - בדומה לאתר YouTube. מנגנון של תרומת תמונות וסרטונים יאפשר לגולשים להציע לנו מידע אודיו ויזואלי ערכני; מענה לשאלות על החברה הישראלית שיופנו לאנשי המרכז על ידי ארגונים ומוסדות ועל ידי הציבור הרחב; הפעלת במת שיה בה יוכלו הגולשים לשוחח זה עם זה בזמן אמת בעת הגלישה באתר; לוח מודעות וחדשות שבו יפורסמו עדכונים מעניינים על החברה הישראלית, כולל "הירעת" - אנקדוטות מהווי הישראליות; תחרויות והידורים בנושאים שונים שעוסקים בחברה הישראלית ובתחומים שונים ומגוונים כמו: רקע היסטורי, אוכלוסיה, מגורים, כלכלה, חינוך והשכלה, דת ואמונה, בילוי ופנאי, אוכל, מוסיקה, זוגיות ומשפחה, הופעה ולבוש, מידע ותקשורת, תחבורה וניידות, כוח ופוליטיקה, חוק ומשפט, צבא וביטחון, בריאות, שפה ושית, חיי קהילה".

תוכנה ידידותית

ומה באשר לטכנולוגיה?
ד"ר תמר אלמוג: "לצורכי איסוף וארגון החומר האתנוגרפי פיתחתי, בשיתוף פעולה עם חברת Red-Interactive Design, תוכנת מסד נתונים חדשנית וייחודית מסוגה. התוכנה מאודו יידידותית למשתמש ומאפשרת טיפול מתוחכם במידע אודיו ויזואלי. התוכנה יושבת על שרת במוסד שמואל נאמן ומאפשרת לאגור ולסדר כמויות אדירות של טקסטים, תמונות וקבצי וידאו ואודיו אחרים. תוכנה זו מקלה על ניהול התוכן של האתר".

ד"ר תמר אלמוג

מיהו קהל היעד?
פרופ' עוז אלמוג: "הציבור הרחב (הישראלים אוהבים מאוד להתכונן בעצמם): תלמידים, מורים, מוסדות וארגוני חינוך, חוקרים וגופי מחקר בארץ ובהו"ל, ארגוני רווחה וטיפול באוכלוסיות, תנועות ועמותות חברתיות, גופי הסברה (הסוכנות היהודית, משרד החוץ, משרד התיירות וכו'), משרדי ממשלה (חינוך, בריאות, איכות סביבה, תרבות, וכו'), גופי ביטחון (צבא, משטרה, מוסד, שב"כ), משרדי פרסום ושיווק, עיתונאים וגופי תקשורת בארץ ובעולם (עיתונות יומית, ערוצי רדיו וטלוויזיה וכו'), יהדות התפוצות, אנשים ברחבי העולם המתעניינים בחברה הישראלית (למשל, כת ה"מקויה" ביפן, קבוצות של נוצרים-אוונגליסטים בארה"ב ועוד)".

מה נעשה עד כה?
ד"ר תמר אלמוג: "הקמנו צוות חוקרים באוניברסיטה שוסק באיסוף, עיבוד והכנסת התכנים למדריך, כגון: איסוף ספרות מקצועית (מאמרים, ספרים, דו"חות מחקר וכו') וגיבוש רשימת מראיינים ומקורות מידע אחרים. נכתבו אלפי עמודים שיוכנסו בקרוב למאגר המידע וצולמו אלפי תמונות ועשרות קטעי וידאו. בנוסף, גויסו מומחים ממגזרים שונים ותחומים שונים בחברה הישראלית. אלה כותבים לנו ערכים שאין עליהם מידע. למשל. בתחום הקולינריה והאוכל, הלבוש, תרבות הפנאי, זוגיות ומשפחה ועוד. האתר מתוכנן לעלות ביום העצמאות, כלומר במאי 2008".

מה החידוש הטמון במרכז המידע מבחינת קונספט ומבחינה טכנולוגית?
פרופ' עוז אלמוג: "בפעם הראשונה יעמוד לרשות הציבור מדרוך מלא של החברה הישראלית על מגוון הקבוצות המרכיבות אותה. האתר יהפוך למרכז מידע וירטואלי ולמקור העשיר והמוסמך ביותר על תרבויות וסגנונות חיים במדינת ישראל. בפעם הראשונה יופיע מדרוך חברתי אינטראקטיבי, המתעדכן בזמן אמת (בין השאר על ידי הצעות של הישראלים עצמם).

המוטו של האתר יהיה "סובלנות מתחילה בהכרת הזולת ובעיקר בהכרת השכן". סטריאוטיפים ודעות קדומות נובטים על מצע של בורות תרבותית. לפיכך, מרכז מידע, שיוקם על פי המודל המוצע, יוכל להתגאות בתרומה חשובה לקידום הרמוקרטיה הישראלית, ויהווה מודל למדינות אחרות. כבר הצגנו את הרעיון בכנסים שונים בחו"ל והתגובות היו נלהבות ביותר. אחד מהחידושים הגדולים הוא המידע האודיו ויזואלי שנחוץ מאוד ללימוד תרבויות. כך יוכלו הישראלים ואנשים